

ข้อมูลทั่วไป

มันสำปะหลังเป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศเนื่องจากเป็นพืชที่ไทยมีศักยภาพในการผลิตสูง ในปี 2562 ไทยสามารถผลิตมันสำปะหลังได้มากเป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากไนจีเรีย และคองโก โดยมีผลผลิตปริมาณ 31.08 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 10.23 ของผลผลิตมันสำปะหลังของโลก ผลผลิตจากมันสำปะหลังสามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมได้หลากหลาย อาทิ การแปรรูปขึ้นพื้นฐาน เช่น มันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลังดิบ และนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อาหารสัตว์ กระดาษ สิ่งทอ เคมีภัณฑ์ และพลังงาน เป็นต้น

ห่วงโซ่อุปทานสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

วัตถุดิบต้นน้ำ = หัวมันสำปะหลังสด

อุตสาหกรรมแปรรูปกลางน้ำ = มันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลังดิบ

อุตสาหกรรมปลายน้ำ = อุตสาหกรรมต่างๆ อาทิ อุตสาหกรรมอาหาร อาหารสัตว์ กระดาษ เหนียว เอทานอล สารให้ความหวาน ผงชูรส ไส้เส้น แป้งดัดแปร พลาสติกชีวภาพ กาว กระดาษ สิ่งทอ

ที่มา: โครงการการพัฒนาโมเดลเพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเกษตรรองรับโซนนิ่งเกษตร (มันสำปะหลัง) กระทรวงอุตสาหกรรม

พิกัดศุลกากรของสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

สินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังประกอบด้วยสินค้าในพิกัดระบบฮาร์โมนี (HS) ปี 2022 ดังนี้

0714.10 - มันสำปะหลังสด

-- ผานหรือทำเป็นเพลเลต

0714.10.11 --- ดรายชิพ

0714.10.19 --- อื่นๆ

0714.10.91 --- แช่เย็นจนแข็ง

0714.10.99 --- อื่นๆ

1106.20 – แป้ง แป้งหยาบ และผง ที่ทำจากสาหร่ายหรือรากหรือหัวของพืชตามประเภท 07.14

1106.20.10 --- ที่ทำจากมันสำปะหลัง

1108.14 -- สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง

3505.10 - เดกซ์ทรินและโมดิไฟด์สตาร์ชอื่น ๆ

1903.00 - ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและของที่ใช้แทนผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทำจากสตาร์ชเป็นเกล็ด เป็นเม็ดหรือลักษณะที่คล้ายกัน

2303.10 - กากเหลือจากการผลิตสตาร์ชและกากที่คล้ายกัน จะทำเป็นเพลเลตหรือไม่ก็ตาม

2303.10.10 – ขอนมันสำปะหลังหรือสาหร่าย

ที่มา: กรมศุลกากร

การผลิตสินค้ามันสำปะหลัง

ของไทย							ของโลก						
รายการ	2560	2561	2562	2563	2564	2565*	รายการ	2557	2558	2559	2560	2561	2562
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	8.71	8.33	8.67	8.92	9.80	9.66	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	159.67	161.34	162.51	165.54	167.19	172.00
ผลผลิต (ล้านตัน)	30.50	29.37	31.08	29.00	32.50	32.73	ผลผลิต (ล้านตัน)	290.94	291.08	290.65	286.71	295.05	303.57
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	3,499	3,527	3,586	3,252	3,318	3,387	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	1,822	1,804	1,788	1,732	1,808	1,765

ที่มา : Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), September 2021 / สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร/ *ประมาณการ

แหล่งเพาะปลูกสำคัญของไทย	ฤดูการเพาะปลูก มี.ค. – พ.ค.
นครราชสีมา กำแพงเพชร ชัยภูมิ กาญจนบุรี อุบลราชธานี	ฤดูเก็บเกี่ยว พ.ย. – มี.ค./ ช่วงเวลาที่ผลผลิตออกมา ธ.ค. – มี.ค.

ราคามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของไทย

สินค้า	2560	2561	2562	2563	2564
ราคามันสำปะหลังเชื้อแป้ง 25% ที่เกษตรกรขายได้ ¹	1.67	2.33	2.46	2.18	2.33
ราคาส่งออกมันเส้น ²	5.65	7.26	6.83	7.12	7.76
ราคาส่งออกมันอัดเม็ด ²	6.42	8.35	8.79	9.63	9.42
ราคาส่งออกแป้งมันสำปะหลัง	11.17	15.30	16.59	12.97	14.34

ที่มา : ¹ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร/ ² กรมศุลกากร

ประเทศผู้ผลิตมันสำปะหลังที่สำคัญของโลก 5 อันดับแรก

ประเทศ	2560			2561			2562		
	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
โลก	165.54	286.71	1,732	167.19	295.05	1,765	172.0	303.57	1,765
ไนจีเรีย	39.50	55.07	1,394	41.67	55.80	1,339	45.09	55.19	1,313
คองโก	28.96	37.70	1,302	29.85	33.87	1,302	30.75	40.05	1,303
ไทย	8.71	30.50	3,499	8.33	29.37	3,527	8.67	31.08	3,586
กานา	6.14	19.01	3,095	6.20	20.85	3,362	6.42	22.45	3,495
บราซิล	7.92	18.50	2,337	7.60	17.88	2,352	7.44	17.50	2,352

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร/ Food and Agriculture Organization of the United Nations (FOA), September 2021/ หมายเหตุ: ข้อมูลของ FAO มีข้อมูลถึงปี 2562

ประเทศผู้ผลิตมันสำปะหลังที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย 5 อันดับแรก

ประเทศ	2560			2561			2562		
	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
เอเชีย	25.14	86.60	3,445	24.11	83.80	3,476	24.16	85.10	3,522
ไทย	8.71	30.50	3,499	8.33	29.37	3,527	8.67	31.08	3,586
อินโดนีเซีย	4.83	19.05	3,944	4.36	16.12	3,698	4.00	14.59	3,644
กัมพูชา	2.86	11.87	4,154	3.01	12.81	4,254	3.16	13.74	4,353
เวียดนาม	3.33	10.27	3,085	3.21	9.85	3,071	3.25	10.11	3,113
อินเดีย	1.24	4.17	3,354	1.08	4.95	4,578	1.02	4.98	4,884

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร/ Food and Agriculture Organization of the United Nations (FOA), September 2021/ หมายเหตุ: ข้อมูลของ FAO มีข้อมูลถึงปี 2562

สรุปภาวะการผลิตและการตลาด สินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

สถานการณ์ มัน สำปะหลัง	ของโลก	ของไทย
การผลิต	- ปี 2558 - 2562 ผลผลิตมันสำปะหลังของโลกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จาก 291.08 ล้านตัน ในปี 2558 เป็น 303.57 ล้านตัน ในปี 2562 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.00 ต่อปี โดยผลผลิตมันสำปะหลังส่วนใหญ่อยู่ในทวีปแอฟริกา คิดเป็นร้อยละ 63.28 ของผลผลิตมันสำปะหลังทั้งหมด รองลงมาคือ เอเชีย ร้อยละ 28.03 ละตินอเมริกา ร้อยละ 8.60 และโอเชียเนีย ร้อยละ 0.09 ตามลำดับ - ปี 2562 โลกมีผลผลิตมันสำปะหลัง 303.57 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.89 จากปี 2561 ที่มีผลผลิต 295.05 ล้านตัน โดยทวีปแอฟริกา เอเชีย และโอเชียเนีย มีผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.07 1.55 และร้อยละ 4.00 ตามลำดับ สำหรับทวีปละตินอเมริกา มีผลผลิตลดลงร้อยละ 1.14 ทั้งนี้ ประเทศผู้ผลิตมันสำปะหลังที่สำคัญ 5 อันดับแรกคือ ไนจีเรีย ร้อยละ 19.50 ของผลผลิตมันสำปะหลังทั้งหมด รองลงมาคือ คองโก ร้อยละ 13.19 ไทย ร้อยละ 10.24 กานา ร้อยละ 7.40 และบราซิล ร้อยละ 5.76 ตามลำดับ	- ปี 2560 - 2564 เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิต มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 8.71 ล้านไร่ 30.50 ล้านตัน ในปี 2560 เป็น 9.80 ล้านไร่ และ 32.50 ล้านตัน ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.07 ร้อยละ 1.15 ต่อปี ตามลำดับ โดยเนื้อที่เก็บเกี่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในปี 2562-2564 เนื่องจากราคาหัวมันสำปะหลัง โรงงานที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี 2561 ถึงกลางปี 2562 ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายจัดทำโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ทำให้เกษตรกรมีแรงจูงใจขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น โดยปลูกแทนในพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน สับปะรดโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งปลูกในพื้นที่เดิมที่เคยปลูก และในพื้นที่ว่าง อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ผลผลิตต่อไร่ มีแนวโน้มลดลง 3,499 กิโลกรัมในปี 2560 เหลือ 3,318 กิโลกรัมในปี 2564 หรือลดลงเฉลี่ยร้อยละ 1.86 ต่อปี เนื่องจากในช่วงปี 2563 ประสบปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ส่งผลให้มันสำปะหลังชะงักการเจริญเติบโต หัวมันโตไม่เต็มที่ เกษตรกรบางส่วนต้องปลูกซ่อมทดแทนต้นมันที่แล้งตาย และบางส่วนต้องไถทิ้งแล้วปลูกใหม่ - ปี 2564 มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 9.80 ล้านไร่ ผลผลิต 32.50 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 3,318 กิโลกรัมเทียบกับปี 2563 ที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 8.92 ล้านไร่ ผลผลิต 29.00 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 3,252 กิโลกรัม พบว่า เนื้อที่เก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปี 2563 เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายจัดทำโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังโรงงาน ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 จึงจูงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่ปลูกแทนอ้อยโรงงานที่ราคาตกต่ำอย่างต่อเนื่อง บางส่วนปลูกแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ประสบปัญหาการระบาดของหนอนกระทู้และได้รับความเสียหายจากภัยแล้งในปีที่แล้ว สำหรับผลผลิต และผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.07 และร้อยละ 2.03 ตามลำดับ เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝนเหมาะสมต่อการเจริญเติบโต ประกอบกับเกษตรกรสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังได้ดี จึงส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่และผลผลิตในภาพรวมทั้งประเทศดีขึ้น

สถานการณ์ มัน สำปะหลัง	ของโลก	ของไทย
การตลาด	ความต้องการใช้ มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้หลากหลาย เช่น อาหาร อาหารสัตว์ กระจก สิ่งทอ เครื่องสำอาง เคมีภัณฑ์ และพลังงาน เป็นต้น โดยประเทศผู้ผลิตที่สำคัญทั้งในทวีปแอฟริกา เอเชีย และละตินอเมริกา ส่วนใหญ่มีความต้องการใช้มันสำปะหลังเพื่อบริโภคภายในประเทศเป็นหลัก ซึ่งอยู่ในรูปหัวมันสำปะหลังสดและในรูปผลิตภัณฑ์ โดยทวีปแอฟริกาจะเน้นการผลิตเพื่อบริโภคในประเทศเป็นหลัก มีแหล่งเพาะปลูกสำคัญอยู่ในแอฟริกาฝั่งตะวันตก ทำให้สามารถลดการนำเข้าธัญพืชชนิดต่างๆ ได้ ส่วนภาคตะวันออกและภาคใต้ของแอฟริกาจะเพาะปลูกมันสำปะหลังสายพันธุ์ที่ทนกับสภาพอากาศแปรปรวนได้ดี จึงมีผลผลิตอย่างต่อเนื่อง สำหรับทวีปละตินอเมริกา มีนโยบายส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลังเชิงพาณิชย์เพื่อป้อนให้อุตสาหกรรมต่อเนื่องเป็นหลัก และทวีปเอเชียส่วนใหญ่เน้นใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องมากกว่าบริโภคโดยตรง โดยเฉพาะการปลูกมันสำปะหลังเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตแอลกอฮอล์และเอทานอลที่ขยายตัวต่อเนื่องจากมาตรการสนับสนุนการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ เพื่อลดการนำเข้าน้ำมันและปัญหามลพิษทางอากาศ นอกจากนี้ บางประเทศ เช่น อินเดีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ให้ความสำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหารมากขึ้น โดยมีนโยบายในการใช้มันสำปะหลังเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารทดแทนข้าว สำหรับประเทศไทย เวียดนาม และกัมพูชา มีความต้องการใช้ในประเทศประมาณร้อยละ 30 - 35 ของผลผลิตที่ผลิตได้ในประเทศ จึงเน้นการส่งออกเป็นหลัก การส่งออก - ปี 2559 - 2563 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของโลก (หัวมันสำปะหลังสด มันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง) มี	ความต้องการใช้ - ผลผลิตมันสำปะหลังเข้าสู่กระบวนการแปรรูปทั้งหมด โดยแปรรูปเป็นมันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลัง และเอทานอล เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อาหาร อาหารสัตว์ สารความหวาน ผงชูรส กระจก สิ่งทอ เคมีภัณฑ์ และพลังงาน เป็นต้น โดยความต้องการใช้ภายในประเทศในแต่ละปีประมาณร้อยละ 30 - 35 ที่เหลือร้อยละ 65 - 70 เป็นการส่งออก - ปี 2560 - 2564 ความต้องการใช้มันสำปะหลังในประเทศมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะความต้องการใช้มันเส้นและมันอัดเม็ดขยายตัวจากการนำไปเป็นวัตถุดิบของอาหารสัตว์ไว้ใช้ในประเทศ สำหรับความต้องการใช้เพื่อผลิตเอทานอลค่อนข้างทรงตัวเนื่องจากสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ในปี 2564 มีการใช้มาตรการล็อกดาวน์ในหลายจังหวัด ทำให้การเดินทางโดยรถยนต์หรือเครื่องบินและการขนส่งลดลง ขณะที่ความต้องการใช้เพื่อผลิตแป้งมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากการนำไปประกอบอาหารหรือเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง การส่งออก - ปี 2560 - 2564 การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (มันเส้น มันอัดเม็ด มันฝาน และแป้งมันสำปะหลัง) ในปี 2560 มีแนวโน้มลดลงจาก 10.55 ล้านตัน เหลือปริมาณ 9.44 ล้านตันในปี 2564 หรือลดลงเฉลี่ยร้อยละ 3.59 ต่อปี แต่มูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจาก 92,100 ล้านบาท ในปี 2560 เป็น 110,014 ล้านบาทในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.72 ต่อปี โดยปริมาณการส่งออกมันเส้นลดลงมากอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2561-2562 เนื่องจากในปี 2560 จีนซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าหลักลดการนำเข้ามันเส้นจากไทย เนื่องจากจีนระบายสต็อกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีราคาต่ำ ผู้ประกอบการแอลกอฮอล์จึงหันไปใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นวัตถุดิบในการผลิตทดแทนมันเส้นมากขึ้น สำหรับปี 2561 เนื่องจากผลผลิตมันสำปะหลังในประเทศลดลง รวมทั้งราคาส่งออกมันเส้นปรับตัวสูงขึ้น ทำให้การส่งออกลดลง

สถานการณ์ มัน สำปะหลัง	ของโลก	ของไทย
	แนวโน้มลดลงจาก 3,490.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2559 เหลือ 3,339.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2563 หรือลดลงเฉลี่ยร้อยละ 2.03 ต่อปี - ปี 2563 การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของโลก (หัวมันสำปะหลังสด มันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง) มีมูลค่า 3,339.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจาก 3,045.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2562 ร้อยละ 9.66 โดยไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับหนึ่งของโลก มีมูลค่าการส่งออก 1,815.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 54.36 ของมูลค่าการส่งออกของโลก รองลงมา ได้แก่ เวียดนาม และ สเปน. ลาว มีมูลค่าการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 30.16 และร้อยละ 7.28 ของมูลค่าการส่งออกโลก ตามลำดับ การนำเข้า - ปี 2559 - 2563 การนำเข้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของโลก (หัวมันสำปะหลังสด มันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง) มีแนวโน้มลดลงเฉลี่ยร้อยละ 3.60 ต่อปี จาก 3,628.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2559 เหลือ 3,333.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2563 - ปี 2563 การนำเข้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของโลก (หัวมันสำปะหลังสด มันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง) มีมูลค่า 3,333.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สูงขึ้นจาก 3,123.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2562 ร้อยละ 6.75 โดยจีนเป็นผู้นำเข้าสำคัญอันดับหนึ่งของโลก มีมูลค่าการนำเข้า 1,913.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 57.40 ของมูลค่าการนำเข้าของโลก รองลงมาได้แก่ ไทย และเวียดนาม มีมูลค่าการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 12.65 และ 5.65 ของมูลค่าการนำเข้าของโลก ตามลำดับ ทั้งนี้ แม้ว่าจีนสามารถผลิตมันสำปะหลังได้ แต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ จึงต้องนำเข้าหัวมันสำปะหลัง	โดยเฉพาะมันเส้น และในปี 2562 ปริมาณการส่งออกมันเส้นลดลงมากขึ้น เนื่องจากราคามันเส้นอยู่ในเกณฑ์สูง และค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการแอลกอฮอล์ที่ใช้มันเส้นเป็นวัตถุดิบไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับแอลกอฮอล์ที่ใช้ข้าวโพดเป็นวัตถุดิบได้ ส่วนในปี 2563 รัฐบาลจีนมีนโยบายลดการปลูกข้าวโพดซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตแอลกอฮอล์ ปรับเปลี่ยนไปปลูกถั่วเหลืองที่มีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศเพื่อลดการนำเข้า ส่งผลให้สต็อกข้าวโพดลดลง และราคาปรับสูงขึ้น ทำให้ราคามันเส้นที่จีนนำเข้าเพื่อนำไปผลิตแอลกอฮอล์ เอทานอล และใช้ในอุตสาหกรรมอื่นๆ ปรับตัวสูงขึ้น โรงงานมันเส้นมีการแข่งขันกันซื้อหัวมันกับโรงงานแป้งมันสำปะหลังที่ตลาดขยายตัวได้ดีเช่นกัน สำหรับปริมาณการส่งออกแป้งมันสำปะหลังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยตามความต้องการของตลาด ส่วนการส่งออกมันอัดเม็ด/มันฝาน ค่อนข้างทรงตัว มีปริมาณการส่งออกไม่มากในแต่ละปี - ตลาดหลักที่สำคัญของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังส่วนใหญ่อยู่ในทวีปเอเชีย มันเส้น ได้แก่ จีน มันอัดเม็ด ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และเนเธอร์แลนด์ แป้งมันสำปะหลังดิบ ได้แก่ จีน ไต้หวัน อินโดนีเซีย และญี่ปุ่น แป้งมันสำปะหลังดัดแปร ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน และอินโดนีเซีย การนำเข้า - ปี 2560 - 2564 การนำเข้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ ได้แก่ หัวมันสำปะหลังสด มันเส้น มันอัดเม็ด มันฝาน และแป้งมันสำปะหลัง ทั้งปริมาณและมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.47 และร้อยละ 4.26 ต่อปี ตามลำดับ โดยไทยต้องนำเข้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ เนื่องจากผลผลิตมันสำปะหลังภายในประเทศไม่เพียงพอสำหรับแปรรูปเพื่อส่งออก ประกอบกับประเทศจีนมีความต้องการมันเส้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งมันเส้นของไทยไม่เพียงพอต่อการส่งออก ส่งผลให้ผู้ส่งออกมันเส้นของไทยต้องนำเข้ามันเส้น/มันฝานจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะ

สถานการณ์ มัน สำปะหลัง	ของโลก	ของไทย
	สดและมันสำปะหลังแปรรูปจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปี โดยจีนนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในรูปแบบมันเส้นและแป้งมันจากไทยเป็นหลัก จากการจัดทำ FTA ทำให้จีนสามารถนำเข้ามันสำปะหลังจากไทยได้โดยไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า ทำให้ต้นทุนการนำเข้ามันสำปะหลังของจีนลดลง ส่งผลให้ตลาดมันสำปะหลังของไทยมีความได้เปรียบในการแข่งขัน	กัมพูชาและ สปป.ลาว เนื่องจากมันเส้นมีราคาต่ำและคุณภาพดีกว่ามันเส้นไทย นำมารวบรวม/ปรับปรุงคุณภาพเพื่อส่งออกไปจีน สำหรับมันสำปะหลังสด ส่วนใหญ่จะนำเข้าโดยผู้ประกอบการโรงงานแป้งมันสำปะหลังเพื่อนำมาแปรรูปเป็นแป้งมันสำปะหลัง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

แนวโน้มสถานการณ์มันสำปะหลังปี 2565 ของไทย	
การผลิต	- ปี 2565 คาดว่ามีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 9.66 ล้านไร่ ผลผลิต 32.73 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 3,387 กิโลกรัม โดยคาดว่าเนื้อที่เก็บเกี่ยวจะลดลงจาก 9.80 ล้านไร่ในปี 2564 คิดเป็นร้อยละ 1.43 แต่ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่จะเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ที่มีผลผลิต 32.50 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 3,318 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.71 และร้อยละ 2.08 ตามลำดับ เนื้อที่เก็บเกี่ยวคาดว่าจะลดลงเนื่องจากเกษตรกรประสบอุทกภัยในช่วงเดือนกันยายนและตุลาคม 2564 ทำให้น้ำท่วมขัง มันเน่าเสียหาย ไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้ แต่ลดลงไม่มากจากที่คาดว่าจะมีเกษตรกรบางส่วนจะปลูกซ่อมหลังน้ำลด และสามารถเก็บเกี่ยวได้ทันในฤดูกาลเพาะปลูกนี้ สำหรับผลผลิตต่อไร่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากปริมาณน้ำฝนเพียงพอในช่วงมันสำปะหลังเริ่มลงหัวและสะสมอาหาร ประกอบกับเกษตรกรสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลังได้มากขึ้น โดยใช้ท่อนพันธุ์ที่ดีและไม่เป็นโรค จึงส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตเพิ่มขึ้นด้วย
การตลาด ความต้องการใช้	- ปี 2565 คาดว่าความต้องการใช้มันสำปะหลังในประเทศเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตมันเส้นแป้งมันสำปะหลัง และเอทานอล จะเพิ่มขึ้นจากปี 2564
การส่งออก	- ปี 2565 คาดว่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (มันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2564 หลังจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจทั่วโลกจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คลี่คลาย ทำให้อุตสาหกรรมต่อเนื่องทั่วโลกมีทิศทางดีขึ้นตามไปด้วย ซึ่งจีนซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญของไทยยังมีความต้องการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากไทยอย่างต่อเนื่อง
การนำเข้า	- ปี 2565 คาดว่าการนำเข้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ (หัวมันสำปะหลังสด มันเส้น มันอัดเม็ด มันผ่าน และแป้งมันสำปะหลัง) จะใกล้เคียงกับปี 2564 เนื่องจากหัวมันสำปะหลังสดและผลิตภัณฑ์ภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ของผู้ประกอบการและผู้ส่งออกมันสำปะหลังส่งผลให้มีการนำเข้าหัวมันสำปะหลังสดและผลิตภัณฑ์จากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะกัมพูชา และลาว เพื่อนำมาแปรรูป/รวบรวม/ปรับปรุงคุณภาพเพื่อส่งออกไปต่างประเทศ

แนวโน้มสถานการณ์น้ำมันสำหรับปี 2565 ของไทย	
ราคา	- ปี 2560 – 2564 ราคาหัวมันสำปะหลังสดที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่งออกมันเส้น ราคาส่งออกมันอัดเม็ด และราคาส่งออกแป้งมันสำปะหลัง ขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.18 ร้อยละ 6.34 ร้อยละ 9.52 และร้อยละ 3.40 ต่อปี ตามลำดับ ทั้งนี้ ในช่วงปี 2560 ประเทศคู่ค้าหลักของไทย คือ จีน ลดการนำเข้ามันเส้นจากไทยและกดราคาเพื่อให้ได้ราคามันเส้นและแป้งมันสำปะหลังที่ต่ำที่สุด ส่งผลให้ราคาที่เกษตรกรขายได้ และราคาส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังลดต่ำลงมาก อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมา ราคาหัวมันสำปะหลังสดที่เกษตรกรขายได้ และราคาส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังปรับตัวสูงขึ้นมากจากปี 2560 เนื่องจากผลผลิตมันสำปะหลังลดลงไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด - ในปี 2565 คาดว่าราคาหัวมันสำปะหลังสดที่เกษตรกรขายได้ และราคาส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง จะสูงขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากประเทศคู่ค้ายังมีความต้องการใช้มันสำปะหลังอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะประเทศจีนซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าหลักของไทย

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การค้าสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (มันสำปะหลังสด มันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง) ของประเทศผู้ส่งออกสำคัญของโลก

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก/ปี	2559	2560	2561	2562	2563
โลก	3,490.25	3,422.75	3,489.96	3,045.36	3,339.49
ไทย	2,221.01	2,075.56	2,216.11	1,747.36	1,818.45
เวียดนาม	994.79	1,030.91	946.27	951.85	1,007.22
สปป. ลาว	71.19	100.12	91.99	110.85	243.12
คอซตาริกา	78.21	82.26	88.06	98.60	93.38
อินโดนีเซีย	12.25	8.38	7.49	8.94	40.39
อื่นๆ	112.80	125.52	140.04	127.76	139.93

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร/ International Trade Centre, November 2021

การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย

ปริมาณ : ล้านตัน/ มูลค่า : ล้านบาท

ปี					แบ่งมันสำปะหลัง				รวมผลิตภัณฑ์	
	มันเส้น		มันอัดเม็ด/มันฝาน		แบ่งดิบ		แบ่งตัดแปรรูป		ปริมาณ	มูลค่า
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า		
2560	6.36	36,080	0.04	204	3.13	35,059	1.01	20,757	10.55	92,100
2561	3.99	28,424	0.01	89	2.94	44,630	1.04	24,375	7.98	97,518
2562	2.40	16,278	0.01	104	2.84	38,500	1.04	23,740	6.29	78,622
2563	3.07	21,425	0.01	112	2.78	36,106	1.04	23,395	6.90	81,038
2564	4.75	35,968	0.02	192	3.51	47,704	1.16	26,150	9,443	110,014

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร/ กรมศุลกากร

การส่งออกสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของไทย

จากข้อมูลของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร ในปี 2564 ไทยส่งออกสินค้ามันสำปะหลังสดปริมาณ 5.21 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 1,300.17 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 87.07 โดยส่งออกไปจีนคิดเป็นร้อยละ 99.49 ของการส่งออกทั้งหมดของไทย

สำหรับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ในปี 2564 ไทยส่งออกเพิ่มขึ้นจากปี 2563 ในเกือบทุกสินค้า ยกเว้นผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและของที่ใช้แทนผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทำจากสตาร์ชเป็นเกล็ด เป็นเม็ดหรือลักษณะที่คล้ายกัน (พิกัด 1903.00) ส่งออกปริมาณ 40,624.08 ตัน คิดเป็นมูลค่า 35.29 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 4.83 สำหรับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังอื่นๆ ไทยส่งออกเพิ่มขึ้น ดังนี้ แบ่งมันสำปะหลังดิบ (พิกัด 1106.20) ส่งออกปริมาณ 76,010.47 ตัน คิดเป็นมูลค่า 36.42 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.54 สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14) ส่งออกปริมาณ 3.60 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 1,656.12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.19 แบ่งมันสำปะหลังแปรรูป (พิกัด 3505.10) ส่งออกปริมาณ 1.18 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 851.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.58 และกากเหลือจากการผลิตสตาร์ช และกากที่คล้ายกัน จะทำเป็นเพลเลตหรือไม่ก็ตามของมันสำปะหลังหรือสาคุ (พิกัด 2303.10) ไทยส่งออกปริมาณ 0.28 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 52.01 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 95.81 ตามลำดับ

มูลค่า : ล้านบาท/ตัน

รายการสินค้า (พิกัดศุลกากร)	2560		2561		2562		2563		2564		Δ% (ตาม มูลค่าปี 64/63	ประเทศ คู่ค้าของไทย (จัดอันดับตาม มูลค่าการค้าปี 2564)	คู่แข่งของไทยในการส่งออก (จัดอันดับตามสัดส่วนมูลค่า ปี 2564)*
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า			
มันสำปะหลังสด แช่เย็นแช่แข็ง แห้งหรือมัน สำหรับอัดเม็ด (0714.10)	6.48**	1,084.73	4.00**	893.46	2.42**	524.20	3.08**	693.84	5.21**	1,300.17	87.07	1. จีน (99.49%)	1. ไทย (88.43%) 2. เวียดนาม (10.09%) 3. กัมพูชา (1.33%)
แป้งมันสำหรับหาล้าง (1106.20)	87,389.98	28.69	94,843.05	45.41	48,250.96	22.26	51,810.10	22.83	76,010.47	36.42	59.54	1. สเปน. ลาว (41.45%)	n/a
												2. มาเลเซีย (39.72%)	1. ไทย (76.59%) 2. อินโดนีเซีย (9.29%) 3. เวียดนาม (6.14%)
												3. สหรัฐฯ (4.96%)	1. จีน (40.00%) 2. บราซิล (21.01%) 3. ฮอนดูรัส (11.74%) 4. ไทย (7.09%)
สตาร์ชทำจากมัน สำหรับหาล้าง (1108.14)	3.07**	1,014.46	2.85**	1,346.29	2.79**	1,220.01	2.73**	1,140.68	3.60**	1,656.12	45.19	1. จีน (71.84%)	1. ไทย (73.73%) 2. เวียดนาม (17.16%) 3. อินโดนีเซีย (6.67%)
												2. ไต้หวัน (7.70%)	1. ไทย (83.42%) 2. เวียดนาม (9.20%) 3. อินโดนีเซีย (6.26%)
												3. ญี่ปุ่น (3.65%)	1. ไทย (98.87%) 2. เวียดนาม (0.71%)
แป้งมันสำหรับหาล้างแปรรูป (3505.10)	1.02**	619.9	1.04**	764.16	1.04**	771.14	1.04**	756.28	1.18**	851.38	12.58	1. ญี่ปุ่น (26.90%)	1. ไทย (63.19%) 2. สหรัฐฯ (6.15%) 3. เวียดนาม (5.28%)
												2. จีน (25.40%)	1. ไทย (43.09%) 2. เวียดนาม (13.34%) 3. สหรัฐฯ (9.70%)
												3. อินโดนีเซีย (8.58%)	1. ไทย (54.55%) 2. สหรัฐฯ (9.12%) 3. จีน (7.61%)

ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง และของที่ใช้แทน ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ทำจากสตาร์ชเป็นเกล็ด เป็นเม็ดหรือลักษณะที่ คล้ายกัน (1903.00)	31,756.89	21.76	36,317.91	29.45	40,758.80	33.27	45,552.79	37.08	40,624.08	35.29	-4.83	1. จีน (35.22%)	1.ไทย (96.79%) 2.ไต้หวัน (2.08%) 3.อินโดนีเซีย (1.10%)
												2. ปากีสถาน (7.73%)	1.ไทย (94.11%) 2.ตุรกี (5.06%)
												3.บังกลาเทศ (6.65%)	n/a
กากเหลือจากการผลิต สตาร์ช และกากที่ คล้ายกัน จะทำเป็นเพล เลตหรือไม่ก็ตาม ของมัน สำปะหลังหรือสาคุ (2303.10)	0.52**	53.72	0.29**	38.93	0.27**	36.74	0.19	26.56	0.28**	52.01	95.81	1. เกาหลีใต้ (43.79%)	1. จีน (99.26%) 2. นิวซีแลนด์ (0.28%) 3. ฝรั่งเศส (0.19%)
												2. นิวซีแลนด์ (29.88%)	1. สหรัฐฯ (96.00%) 2. จีน (2.21%) 3. เนเธอร์แลนด์ (0.96%)
												3. จีน (25.63%)	1. ไทย (73.88%) 2. กัมพูชา (25.72%) 3. บราซิล (0.40%)

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร/ *ที่มา: Global Trade Atlas/ ** หน่วย = ล้านบาท

การนำเข้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของไทย

ปริมาณ: ล้านตัน/มูลค่า: ล้านบาท

ปี	หัวมันสำปะหลังสด		มันเส้น/มันอัดเม็ด/มันฝาน		แป้งมันสำปะหลัง				รวมผลิตภัณฑ์	
					แป้งดิบ		แป้งดัดแปร			
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2560	0.41	909	2.48	11,865	0.002	34	0.014	692	2.91	13,500
2561	0.59	1,250	1.53	7,464	0.002	31	0.016	770	2.14	9,514
2562	0.90	1,775	1.25	6,521	0.001	13	0.016	754	2.17	9063
2563	0.72	1,297	2.29	11,810	0.005	81	0.011	573	3.03	13,761
2564	0.40	823	2.21	12,281	0.004	64	0.013	660	2.63	13,828

ที่มา : กรมศุลกากร

การนำเข้าสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของไทย

จากข้อมูลของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร ในปี 2564 ไทยนำเข้าสินค้ามันสำปะหลังสดปริมาณ 2.85 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 434.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.73 แหล่งนำเข้าสำคัญของไทยได้แก่ สปป. ลาว และ กัมพูชา

สำหรับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ในปี 2564 สินค้าที่ไทยมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ แป้งมันสำปะหลังแปรรูป (พิกัด 3505.10) นำเข้าปริมาณ 14,918.05 ตัน คิดเป็นมูลค่า 22.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.06 และกากเหลือจากการผลิตสตาร์ช และกากที่คล้ายกัน จะทำเป็นเพลเลตหรือไม่ก็ตามของมันสำปะหลังหรือสาคุ (พิกัด 2303.10) นำเข้าปริมาณ 44,931.36 ตัน คิดเป็นมูลค่า 34.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.66

สินค้าที่ไทยนำเข้าลดลงได้แก่ แป้งมันสำปะหลังดิบ (พิกัด 1106.20) นำเข้าปริมาณ 173.45 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1.12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 8.09 สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14) นำเข้าปริมาณ 3,888.83 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1.98 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 22.36 ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและของที่ใช้แทนผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทำจากสตาร์ชเป็นเกล็ด เป็นเม็ดหรือลักษณะที่คล้ายกัน (พิกัด 1903.00) นำเข้าปริมาณ 236.47 ตัน คิดเป็นมูลค่า 0.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 18.51 ตามลำดับ

มูลค่า: ล้านบาท/ดอลลาร์สหรัฐ/ ปริมาณ: ตัน

รายการสินค้า (พิกัดศุลกากร)	2559		2560		2561		2562		2563		2564		Δ% (ตาม มูลค่าปี 64/63	ประเทศ คู่ค้าของไทย (จัดอันดับตามมูลค่าการค้าปี 2564)
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า		
มันสำปะหลังสด แช่เย็นแช่แข็ง แห้ง หรือ มันสำปะหลังอัดเม็ด (0714.10)	2.54*	312.66	2.89*	365.27	2.12*	269.17	2.15*	261.63	3.01*	422.99	2.85**	434.53	2.73	1. สเปน (50.23%) 2. กัมพูชา (48.72%) 3. เมียนมา (0.34%)
แป้งมันสำปะหลังดิบ (1106.20)	944.42	0.76	935.89	0.72	902.92	0.76	540.13	0.69	143.75	1.22	173.45	1.12	-8.09	1. จีน (87.97%) 2. อินเดีย (4.40%) 3. ฝรั่งเศส (2.58%)
สตาร์ชทำจากมัน สำปะหลัง (1108.14)	64.60	0.21	711.41	0.71	1,246.37	0.68	170.99	0.24	4,880.38	2.55	3,888.83	1.98	-22.36	1. ลาว (75.12%) 2. กัมพูชา (11.61%) 3. บราซิล (4.86%)
แป้งมันสำปะหลัง แปรรูป (3505.10)	15,443.44	21.07	14,582.10	20.96	16,273.17	24.54	16,281.86	24.58	11,700.87	18.97	14,918.05	22.02	16.06	1. สหรัฐฯ (29.04%) 2. เนเธอร์แลนด์ (13.21%) 3. จีน (9.48%)
ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง และของที่ใช้แทน ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ทำจากสตาร์ช เป็นเกล็ด เป็นเม็ด หรือลักษณะที่ คล้ายกัน (1903.00)	73.47	0.14	54.55	0.10	292.17	0.49	610.85	1.10	291.80	0.54	236.47	0.44	-18.51	1. ไต้หวัน (93.84%) 2. เกาหลีใต้ (4.64%) 3. ออสเตรเลีย (0.84%)
กากเหลือจากการผลิต สตาร์ช และกากที่ คล้ายกัน จะทำเป็นเพล เลตหรือไม่ก็ตาม ของมัน สำปะหลังหรือสาคุ (2303.10)	38,241.69	24.14	42,187.78	27.41	40,611.39	25.91	45,418.38	26.71	40,156.38	24.60	44,931.36	34.38	39.66	1. สหรัฐฯ (58.29%) 2. จีน (37.43%) 3. อินโดนีเซีย (2.14%)

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร / *หน่วย = ล้านบาท

SWOT analysis

Strength – จุดแข็ง

- ศักยภาพการผลิต – ไทยมีศักยภาพในการผลิตมันสำปะหลัง โดยเป็นผู้ผลิตสำคัญอันดับที่ 3 ของโลก และอันดับที่ 1 ในภูมิภาคเอเชีย นอกจากนี้ ไทยมีศักยภาพในการแปรรูปมันสำปะหลังขั้นพื้นฐาน อาทิ มันเส้น มันอัดเม็ด หรือแป้งมันสำปะหลังดิบ เป็นต้น
- มันสำปะหลังของไทยเข้าสู่กระบวนการแปรรูปทั้งหมด ในขณะที่ประเทศผู้ผลิตอื่นๆ หลายประเทศ เช่น ประเทศในทวีปแอฟริกา หรืออาเซียน บริโภคมันสำปะหลังเป็นอาหารหลัก ทำให้ไทยสามารถส่งออกมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ได้มากกว่าประเทศที่มีการบริโภคมันสำปะหลังภายในประเทศ

Weakness – จุดอ่อน

- ไทยยังขาดการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดี โดยเฉพาะน้ำ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อคุณภาพของมันสำปะหลัง ทั้งปัญหาภัยแล้งเนื่องจากฝนทิ้งช่วงทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ และปัญหาน้ำท่วมขัง ซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้
- เกษตรกรบางส่วนยังไม่สามารถเข้าถึงท่อนพันธุ์ที่ดี พันธุ์ที่ใช้ไม่ได้รับการรับรองจากหน่วยราชการ ทำให้ได้ผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ นอกจากนี้ ปัญหาเกษตรกรขาดสภาพคล่องทำให้เก็บเกี่ยวหัวมันไม่ครบอายุ ส่งผลให้เชื้อแป้งในหัวมันสำปะหลังต่ำ
- แม้ไทยมีศักยภาพในการปลูกมันสำปะหลังสูงที่สุดในภูมิภาคเอเชีย อย่างไรก็ตาม พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตมันสำปะหลังของไทยยังมีความไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับราคามันสำปะหลังที่เกษตรกรขายได้ และมาตรการจูงใจเกษตรกรให้เพาะปลูก ซึ่งจะกระทบต่อราคาผลผลิตและราคาส่งออกมันสำปะหลัง
- ปัจจุบัน สินค้ามันสำปะหลังที่ไทยส่งออกเป็นสินค้าวัตถุดิบ หรือการแปรรูปขั้นพื้นฐาน เช่น มันเส้น มันอัดเม็ด หรือแป้งมันสำปะหลัง หากไทยสามารถพัฒนาการแปรรูปมันสำปะหลังในอุตสาหกรรมอื่นๆ หรือนำไปใช้ในการผลิตพลังงานทางเลือก จะสามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตมันสำปะหลังและส่งผลกระทบต่อราคามันสำปะหลังภายในประเทศได้

Opportunity – โอกาส

- การจัดทำ FTA กับประเทศคู่ค้าสำคัญ โดยเฉพาะจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักของไทยสำหรับสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง โดยจีนได้ลดภาษีสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนรวมทั้งไทยภายใต้ FTA อาเซียน – จีน แล้ว จึงเป็นโอกาสที่ดีของไทยในการขยายการส่งออกไปยังจีน นอกจากนี้ ไทยยังได้จัดทำ FTA กับประเทศคู่ค้าอื่นๆ ที่เป็นตลาดสำคัญของไทย อาทิ อาเซียน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และนิวซีแลนด์ เป็นต้น ซึ่งเป็นทางเลือกในการส่งออกสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย

- ความต้องการมันสำปะหลังของตลาดโลกเป็นโอกาสของไทยในการส่งออกสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์
- มาตรการสนับสนุนจากรัฐบาล อาทิ มาตรการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง และมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพราคามันสำปะหลังจะเป็นโอกาสในการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย

Threat – ภัยคุกคาม

- โรคใบด่างมันสำปะหลังเป็นโรคพืชที่สำคัญ ทำให้ผลผลิตเสียหาย และเนื่องจากโรคใบด่างมันสำปะหลังไม่มียาหรือสารเคมีชนิดใดฆ่าเชื้อไวรัสชนิดนี้ได้ การป้องกันคือการใช้ต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่สะอาด ควบคุมปริมาณแมลงหริ่งขาวยาสูบ และหมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
- นโยบายการใช้พลังงานทดแทนของไทยซึ่งยังมีความไม่ชัดเจน ส่งผลต่อราคามันสำปะหลังของประเทศ เนื่องจากมันสำปะหลังเป็นสินค้าหนึ่งที่สามารถใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน
- ความต้องการใช้ของประเทศคู่ค้าหลักที่ไม่แน่นอน เช่น จีนมีความต้องการมันสำปะหลังของไทยเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอลและอาหารสัตว์ เนื่องจากมีต้นทุนต่ำกว่าการใช้ข้าวโพดที่ผลิตในจีน ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงของราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของจีนจึงส่งผลกระทบต่อความต้องการมันเส้นจากไทย
- มาตรการลดปริมาณฝุ่นซึ่งเป็นนโยบายในการรักษาสิ่งแวดล้อมของจีนส่งผลกระทบต่อการส่งออกมันสำปะหลังของไทย เนื่องจากการนำเข้ามันสำปะหลังในลักษณะมันเทกองจากไทยโดยไม่มีการบรรจุผลิตภัณฑ์ที่มีขีดก่อให้เกิดฝุ่นสูงระหว่างการขนถ่าย ทั้งนี้ จีนเคยประกาศห้ามการนำเข้ามันเส้นจากไทยหลังพบฝุ่นละออง โดยเปลี่ยนไปนำเข้ามันเส้นสับที่มีฝุ่นผ่นน้อยกว่าจากกัมพูชาและเวียดนามแทน
- เวียดนามและ สปป. ลาว มีแนวโน้มส่งออกสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มากขึ้น นอกจากนี้มันเส้นของกัมพูชาและสปป.ลาว มีคุณภาพดีและราคาต่ำกว่ามันเส้นของไทย จึงอาจเป็นคู่แข่งของไทยในการส่งออกไปยังตลาดโลก

พันธกรณีการเปิดตลาดสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของประเทศคู่ภาคี

รายการสินค้า	อาเซียน (ATIGA)	อาเซียน- จีน (ACFTA)	อาเซียน- ญี่ปุ่น (AJCEP)	อาเซียน- เกาหลีใต้ (AKFTA)	อาเซียน- อินเดีย (AIFTA)	อาเซียน – ออสเตรเลีย- นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	อาเซียน- ฮ่องกง (AHKFTA)	ไทย- ออสเตรเลีย (TAFTA)	ไทย- นิวซีแลนด์ (TNZCEP)	ไทย- อินเดีย (TIFTA)	ไทย- ญี่ปุ่น (JTEPA)	ไทย- ชิลี (TCFTA)	ไทย – เปรู (TPCEP)
มันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่แข็ง หรือแห้ง (พิกัด 0714.10)	0% ทุกประเทศ ยกเว้น ลาวและ ฟิลิปปินส์ เก็บ 5%	0%	0% ยกเว้นมัน อัดเม็ด เก็บ 15% (พิกัด 0714.10.190)	ในโควตา 20% นอกโควตา 887.4% (ยกเว้น มันสำปะหลัง แช่แข็ง นอกโควตา = 45%) ปริมาณโควตา = 25,000 ตัน	0%	0%	0%	0%	0%	ไม่ผูกพัน การลดภาษี	0%	0%	ไม่ผูกพัน การลดภาษี
แป้งมันสำปะหลัง ดิบ (พิกัด 1106.20)	0%	0%	0%เฉพาะสำหรับ ใช้เป็นอาหารสัตว์ อื่นๆ =6.7%, 15%	5%	ไม่ผูกพัน การลด ภาษี	0%	0%	0%	0%		0% ยกเว้น อื่นๆ พิกัด 1106.20.220 =4%	0%	0%
สตาร์ชทำจากมัน สำปะหลัง (พิกัด 1108.14)	0%	0%	ไม่ผูกพันการลด ภาษี	ในโควตา =9% นอกโควตา = 455% ปริมาณโควตา = 9,600 ตัน	ไม่ผูกพัน การลด ภาษี	0%	0%	0%	0%		ไม่ผูกพันการ ลดภาษี	0%	ไม่ผูกพัน การลดภาษี

รายการสินค้า	อาเซียน (ATIGA)	อาเซียน- จีน (ACFTA)	อาเซียน- ญี่ปุ่น (AJCEP)	อาเซียน- เกาหลีใต้ (AKFTA)	อาเซียน- อินเดีย (AIFTA)	อาเซียน – ออสเตรเลีย- นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	อาเซียน- ฮ่องกง (AHKFTA)	ไทย- ออสเตรเลีย (TAFTA)	ไทย- นิวซีแลนด์ (TNZCEP)	ไทย- อินเดีย (TIFTA)	ไทย- ญี่ปุ่น (JTEPA)	ไทย- ชิลี (TCFTA)	ไทย – เปรู (TPCEP)
แป้งมันสำปะหลัง แปรรูป(เด็กซ์ตริน) (พิกัด 3505.10)	0%	0%	6.8% เฉพาะ Esterified starches and other starch derivatives นอกนั้นไม่ผูกพัน การลดภาษี	เฉพาะ Dextrins และ Soluble starch (amylogen) = 0% Roasted starches = 192.8% นอกนั้น 308.5%	5%	0%	0%	0%	0%	ไม่ผูกพัน การลดภาษี	0% เฉพาะใน โควตา ปริมาณ 200,000 ตันปี	0%	ไม่ผูกพัน การลดภาษี
ผลิตภัณฑ์มัน สำปะหลังและของ ที่ใช้แทนผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังทำ จากสตาร์ช เป็น เกล็ด เป็นเม็ด หรือ ลักษณะที่คล้ายกัน (พิกัด 1903.00)	0%	0%	0%	0%	ไม่ผูกพัน การลด ภาษี	0%	0%	0%	0%	ไม่ผูกพัน การลดภาษี	0%	0%	0%
กากเหลือจากการ ผลิตสตาร์ชและกาก ที่คล้ายกัน จะทำ เป็นเพลเลตหรือไม่ ก็ตาม ขอขึ้น สำปะหลังหรือสาคุ (พิกัด 2303.10)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	ไม่ผูกพัน การลดภาษี	0%	0%	0%

หมายเหตุ: ไม่ผูกพันการลดภาษี หมายถึง ไม่ปรากฏในข้อผูกพันการลดภาษี โดยเก็บภาษีตาม WTO

พันธกรณีการเปิดตลาดสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของประเทศคู่ภาคี FTA ของไทย สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ภายใต้ความตกลงอาเซียน (ATIGA) ประเทศสมาชิกอาเซียนลดภาษีเป็น 0 ให้แก่ไทยในสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ยกเว้นฟิลิปปินส์ และ สปป. ลาวที่ยังคงเก็บภาษีมันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่แข็ง หรือแห้ง (พิกัด 0714.10) ในอัตราร้อยละ 5
2. จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ซิลี และฮ่องกง ลดภาษีสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเหลือร้อยละ 0 แล้ว ภายใต้ความตกลง ACFTA AANZFTA TAFTA TNZCEP TCFTA และ AHKFTA
3. ญี่ปุ่น ลดภาษีเป็น 0 สำหรับสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและของที่ใช้แทนผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทำจากสตาร์ช เป็นเกล็ด เป็นเม็ด หรือลักษณะที่คล้ายกัน (พิกัด 1903.00) และ กากเหลือจากการผลิตสตาร์ชและกากที่คล้ายกัน จะทำเป็นเพลเลตหรือไม่ก็ตาม ของมันสำปะหลังหรือสาคุ (พิกัด 2303.10) ทั้ง FTA ระดับทวิภาคี (JTEPA) และ FTA ที่ ญี่ปุ่นทำกับอาเซียน (AJCEP) นอกจากนี้ ญี่ปุ่นลดภาษีเป็น 0 สำหรับสินค้ามันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่แข็ง หรือแห้ง (พิกัด 0714.10) ภายใต้ JTEPA และ AJCEP แต่ยังคง เก็บภาษีมันอัดเม็ดภายใต้ AJCEP ร้อยละ 15 สำหรับสินค้าแป้งมันสำปะหลังดิบ ภายใต้ความตกลง JTEPA ญี่ปุ่นลดภาษีเป็น 0 ให้แก่ไทย ยกเว้นแป้งมันสำปะหลังดิบ อื่นๆ (พิกัด 1106.20.220) ที่ยังคงเก็บภาษีย้อยละ 4 และลดภาษีเป็น 0 ภายใต้ AJCEP เฉพาะแป้งมันสำปะหลังดิบสำหรับใช้เป็นอาหารสัตว์ นอกนั้นญี่ปุ่นเก็บภาษีย้อยละ 6.7 หรือ 15 ในส่วนของสินค้าแป้งมันสำปะหลังแปรรูป (เด็กซ์ตริน) (พิกัด 3505.10) ภายใต้ JTEPA ญี่ปุ่นให้โควตาการส่งออกแก่ไทยภาษีย้อยละ 0 ปริมาณ 200,000 ตันต่อปี และภายใต้ AJCEP ญี่ปุ่นลดภาษีเหลือร้อยละ 6.8% เฉพาะ Esterified starches and other starch derivatives นอกนั้นไม่ผูกพันการลดภาษี ทั้งนี้ ญี่ปุ่นไม่ผูกพันการลดภาษีสำหรับสินค้าสตาร์ชทำ จากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14) ทั้ง JTEPA และ AJCEP
4. ภายใต้ความตกลง AKFTA เกาหลีใต้ลดภาษีเป็น 0 ให้แก่อาเซียนสำหรับสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและของที่ใช้แทนผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทำจากสตาร์ช เป็นเกล็ด เป็น เม็ด หรือลักษณะที่คล้ายกัน (พิกัด 1903.00) และ กากเหลือจากการผลิตสตาร์ชและกากที่คล้ายกัน จะทำเป็นเพลเลตหรือไม่ก็ตาม ของมันสำปะหลังหรือสาคุ (พิกัด 2303.10) สำหรับมัน สำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังรายการอื่นๆ เกาหลีใต้มีการลดภาษี คือ มันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่แข็ง หรือแห้ง เกาหลีใต้ลดภาษีในโควตาเหลือร้อยละ 20 ปริมาณโควตา 25,000 ตัน สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14) ลดภาษีในโควตาเหลือร้อยละ 9 ปริมาณโควตา 9,600 ตัน สำหรับแป้งมันสำปะหลังดิบ (พิกัด 1106.20) ลดภาษีลงเหลือร้อยละ 5 และแป้งมัน สำปะหลังแปรรูป (พิกัด 3505.10) เกาหลีใต้ลดภาษีเฉพาะสินค้า Dextrins และ Soluble starch (amylogen) เหลือร้อยละ 0 และ Roasted starches ลดภาษีเหลือร้อยละ 19.28
5. อินเดีย ไม่ผูกพันการลดภาษีสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังภายใต้ TIFTA แต่ลดภาษีเป็น 0 ภายใต้ AIFTA สำหรับมันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่ แข็ง หรือแห้ง (พิกัด 0714.10) และกากเหลือจากการผลิตสตาร์ชและกากที่คล้ายกัน จะทำเป็นเพลเลตหรือไม่ก็ตาม ของมันสำปะหลังหรือสาคุ (พิกัด 2303.10) รวมทั้ง ลดภาษีสินค้าแป้งมัน สำปะหลังแปรรูป (พิกัด 3505.10) ลงเหลือร้อยละ 5
6. ภายใต้ความตกลง TPCEP เปรูลดภาษีเป็น 0 สำหรับสินค้าแป้งมันสำปะหลังดิบ (พิกัด 1106.20) ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและของที่ใช้แทนผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทำ จากสตาร์ช เป็นเกล็ด เป็นเม็ด หรือลักษณะที่คล้ายกัน (พิกัด 1903.00) และ กากเหลือจากการผลิตสตาร์ชและกากที่คล้ายกัน จะทำเป็นเพลเลตหรือไม่ก็ตาม ของมันสำปะหลังหรือสาคุ (พิกัด 2303.10) สำหรับสินค้ายารอื่นๆ เปรูไม่ได้ผูกพันการลดภาษี

พันธกรณีการเปิดตลาดสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของไทย

รายการสินค้า	WTO	อาเซียน (ATIGA)	อาเซียน- จีน (ACFTA)	อาเซียน- ญี่ปุ่น (AJCEP)	อาเซียน- เกาหลีใต้ (AKFTA)	อาเซียน- อินเดีย (AIFTA)	อาเซียน – ออสเตรเลีย- นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	อาเซียน- ฮ่องกง (AHKFTA)	ไทย- ออสเตรเลีย (TAFTA)	ไทย- นิวซีแลนด์ (TNZCEP)	ไทย- อินเดีย (TIFTA)	ไทย- ญี่ปุ่น (JTEPA)	ไทย- ชิลี (TCFTA)	ไทย – เปรู (TPCEP)
มันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่แข็ง หรือแห้ง (พิกัด 0714.10)	40%	0%	0% (ยกเว้น ฟิลิปปินส์และ สปป. ลาว)	0%	0% (ยกเว้น เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ และ สปป. ลาว) Reciprocal	0%	0%	33% มัน สำปะหลัง แช่เย็นจน แข็ง 25%	0%	0%	ไม่ผูกพัน การลด ภาษี	0%	0%	0%
แป้งมันสำปะหลังดิบ (พิกัด 1106.20)	40%	0%	0%	0%	0% (ยกเว้น เกาหลีใต้ และ กัมพูชา) Reciprocal	5%	0%	33%	0%	0%		0%	0%	0%
สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14)	30% หรือ 206 บาท/กก.	0%	0% (ยกเว้น ฟิลิปปินส์)	0%	0% (ยกเว้น เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ และ เมียนมา)	ไม่ผูกพัน การลด ภาษี	0%	25%	0%	0%		0%	0%	ไม่ผูกพัน การลดภาษี
แป้งมันสำปะหลังแปรรูป (เด็คซ์ตริน) (พิกัด 3505.10)	30%	0%	0% (ยกเว้น กัมพูชา)	0%	0% (ยกเว้นเกาหลีใต้ที่ ได้รับสิทธิเฉพาะ Dextrins และ Soluble starch (amylogen))	0%	0%	3%	0%	0%		0%	0%	ไม่ผูกพัน การลดภาษี

รายการสินค้า	WTO	อาเซียน (ATIGA)	อาเซียน- จีน (ACFTA)	อาเซียน- ญี่ปุ่น (AJCEP)	อาเซียน- เกาหลีใต้ (AKFTA)	อาเซียน- อินเดีย (AIFTA)	อาเซียน – ออสเตรเลีย- นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	อาเซียน- ฮ่องกง (AHKFTA)	ไทย- ออสเตรเลีย (TAFTA)	ไทย- นิวซีแลนด์ (TNZCEP)	ไทย- อินเดีย (TIFTA)	ไทย- ญี่ปุ่น (JTEPA)	ไทย- ชิลี (TCFTA)	ไทย – เปรู (TPCEP)
ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและ ของที่ใช้แทนผลิตภัณฑ์มัน สำปะหลังทำจากสตาร์ช เป็นเกล็ด เป็นเม็ด หรือ ลักษณะที่คล้ายกัน (พิกัด 1903.00)	40%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	25%	0%	0%	ไม่ผูกพัน การลด ภาษี	0%	0%	0%
กากเหลือจากการผลิต สตาร์ชและกากที่คล้ายกัน จะให้เป็นเพลเลตหรือไม่ก็ ตาม ขอบมันสำปะหลังหรือ สาคุ (พิกัด 2303.10)	9%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	0%	0%		0%	0%	0%

หมายเหตุ: 1) ไม่ผูกพันการลดภาษี หมายถึง ไม่ปรากฏในข้อผูกพันการลดภาษี โดยเก็บภาษีตาม WTO

2) Reciprocal คือ ไทยยกเว้นอากรภายใต้ความตกลง แต่คู่ภาคีบางประเทศยังไม่ลดภาษีให้ หรือลดภาษีแล้วแต่ไม่ได้ดำเนินการตามที่ระบุในความตกลง จึงยังไม่ได้รับสิทธิยกเว้น
อากรจากไทย

พันธกรณีการเปิดตลาดสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของไทยภายใต้ FTA สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ไทยลดภาษีสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเป็น 0 ให้แก่อาเซียน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และชิลี ภายใต้ความตกลง ATIGA AJCEP AANZFTA TAFTA TCFTA และ TNZCEP
2. ภายใต้ ACFTA ไทยลดภาษีสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเป็น 0 ยกเว้นฟิลิปปินส์ในสินค้ามันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่แข็ง หรือแห้ง (พิกัด 0714.10) และสตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14) สปป. ลาวในสินค้าสินค้ามันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่แข็ง หรือแห้ง (พิกัด 0714.10) และกัมพูชาในสินค้าแป้งมันสำปะหลังแปรรูป (พิกัด 3505.10)
3. ภายใต้ AKFTA ไทยลดภาษีสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเป็น 0 ยกเว้นเกาหลีใต้ในสินค้า มันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่แข็ง หรือแห้ง (พิกัด 0714.10) แป้งมันสำปะหลังดิบ (พิกัด 1106.20) และสตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14) นอกจากนี้ สำหรับสินค้าแป้งมันสำปะหลังแปรรูป (พิกัด 3505.10) ไทยลดภาษีเป็น 0 ให้เกาหลีใต้เฉพาะ Dextrins และ Soluble starch (amylogen) ประเทศอื่นๆ ได้รับการลดภาษีเป็นศูนย์ ยกเว้นฟิลิปปินส์ และสปป. ลาวในสินค้า มันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่แข็ง หรือแห้ง (พิกัด 0714.10) ฟิลิปปินส์ และเมียนมา ในสินค้า สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14) และกัมพูชาในสินค้าสตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14)
4. ไทยไม่ผูกพันการลดภาษีสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังภายใต้ TIFTA เช่นเดียวกับอินเดีย แต่ลดภาษีเป็น 0 ภายใต้ AIFTA ยกเว้น แป้งมันสำปะหลังดิบ (พิกัด 1106.20) ที่ไทยลดภาษีลงเหลือร้อยละ 5 และไม่ผูกพันการลดภาษีสำหรับสินค้า สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14)
5. ภายใต้ AHKFTA ไทยไม่ลดภาษีเป็นศูนย์สำหรับสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง แต่มีการลดภาษีลงเหลือระหว่างร้อยละ 3 – 33 ขึ้นอยู่กับรายการสินค้า
6. ภายใต้ความตกลง TPCEP ไทยลดภาษีเป็น 0 ให้แก่เปรู ยกเว้น สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14) และสินค้าแป้งมันสำปะหลังแปรรูป (พิกัด 3505.10) ซึ่งไทยไม่ผูกพันการลดภาษีให้กับเปรู

หมายเหตุ ความตกลง RCEP มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2565 กับสมาชิกจำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย บรูไน กัมพูชา ลาว สิงคโปร์ เวียดนาม ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน และญี่ปุ่น โดยมีผลใช้บังคับกับเกาหลีใต้ และมาเลเซียเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ และ 18 มีนาคม 2565 ตามลำดับ สำหรับประเทศที่เหลือ ได้แก่ อินโดนีเซีย เมียนมา และฟิลิปปินส์ อยู่ระหว่างดำเนินการให้สัตยาบัน/ U = ไม่เปิดตลาด

ภายใต้ความตกลง RCEP ประเทศสมาชิกมีการลดภาษีสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1. บรูไน มาเลเซีย สิงคโปร์ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ลดภาษีเป็นศูนย์สำหรับสินค้ามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง
2. สินค้ามันสำปะหลังสด แช่เย็น แช่แข็ง หรือแห้ง (พิกัด 0714.10) ประเทศสมาชิกลดภาษีเป็นศูนย์ ยกเว้น สปป. ลาว ฟิลิปปินส์ และเกาหลีใต้ไม่ผูกพันการลดภาษี สำหรับอินโดนีเซีย ลดภาษีเป็นศูนย์ยกเว้นพิกัด 0714.10.11. (ทรายชีพ) อัตราภาษีร้อยละ 4.5
3. สินค้าแป้งมันสำปะหลังดิบ (พิกัด 1106.20) บรูไน มาเลเซีย สปป. ลาว ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และญี่ปุ่น ลดภาษีเป็นศูนย์ ประเทศสมาชิกอื่นๆ เก็บภาษีระหว่างร้อยละ 4.6 – 37.3
4. สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (พิกัด 1108.14) ประเทศที่ลดภาษีเป็นศูนย์ ได้แก่ บรูไน มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม จีน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ สำหรับญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ไม่ผูกพันการลดภาษี ประเทศสมาชิกอื่นๆ เก็บภาษีในอัตราระหว่างร้อยละ 5-25
5. แป้งมันสำปะหลังสำเร็จรูป (เด็กซ์ตริน) (พิกัด 3505.10) ประเทศสมาชิกลดภาษีเป็นศูนย์ ยกเว้น กัมพูชา ส.ป.ป. ลาว และญี่ปุ่น สำหรับเกาหลีใต้ลดเป็นศูนย์ เฉพาะพิกัด 350510.10
6. ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (พิกัด 1903.00) ประเทศสมาชิกลดภาษีเป็นศูนย์ ยกเว้น กัมพูชา ส.ป.ป. ลาว ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้
7. กากเหลือจากการผลิตสตาร์ชของมันสำปะหลังหรือสาคุ (พิกัด 2303.10) ประเทศสมาชิกลดภาษีเป็นศูนย์ ยกเว้นจีน

ส่วนสินค้าเกษตร
สำนักการค้าสินค้า
มีนาคม 2565